

Mia Reuterborg

046-359 47 47

mia.reuterborg@lund.se

Utbildningsnämnden

Yttrande över: Förslag till Program för styrning

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av "styrdokument och principerna för vilka styrdokument som beslutas var" (Kommunkontorets remissbrev s. 1).

Kommunkontoret har tagit fram ett förslag benämnt "Program för styrning i Lunds kommun". Förslaget har remitterats av kommunstyrelsens arbetsutskott till nämnder, styrelser och kommunstyrelsens utskott för yttrande senast den 30 oktober.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 25 september 2018, dnr UN 2018/0370 (denna skrivelse)

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 146 "Program för styrning", Dnr KS 2018/0496

Kommunkontorets remissbrev samt förslag "Program för styrning", 20 augusti 2018, Dnr KS 2018/0496.

Barnets bästa

Ärendet gäller ett kommunövergripande program för kommunens styrning, vilket indirekt gynnar barn och unga.

Ärendet

Förslag till "Program för styrning"

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av "styrdokument och principerna för vilka styrdokument som beslutas var" (Kommunkontorets remissbrev s. 1).

Kommunkontoret har tagit fram ett förslag benämnt "Program för styrning i Lunds kommun". Förslaget har remitterats av kommunstyrelsens arbetsutskott till nämnder, styrelser och kommunstyrelsens utskott för yttrande senast den 30 oktober.

Syftet med "Program för styrning" redovisas i programmets inledning:

2018-10-03

Diarienummer

UN 2018/0370

”Programmet ska stärka helheten i Ett Lund och knyta samman visionen och de gemensamma förhållningssätten med andra styrande dokument i kommunen för att stödja arbetet för att uppnå visionen.

(...) Detta program ska göra det tydligt hur styrningens olika delar hänger ihop och hur styrdokument ska aktualiseras och hur nya styrdokument ska tas fram.

Programmet ska också skapa en enhetlig arbetsprocess och för hur styrande dokument ska tas fram, beslutas, genomföras, kommuniceras, följas upp och omprövas samt skapa en enhetlig terminologi i ledningsprocessen och styrande dokument för att underlätta spårbarhet och kommunikation.” (s. 2)

Utbildningsförvaltningens synpunkter på förslaget ”Program för styrning”

Det föreslagna ”Program för styrning” ger en beskrivning av hur styrningen i kommunen ska gå till och begrepp kopplade till denna styrning definieras. Vidare specificeras vilka typer av styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen respektive nämnder. Utbildningsförvaltningen är positiv till att genom ett kommunövergripande program skapa enhetlighet och transparens i kommunens styrning.

För Utbildningsnämndens och -förvaltningens del måste skollagens bestämmelser om systematiskt kvalitetsarbete beaktas i detta sammanhang. Enligt skollagens 4:e kapitel ska dels huvudmannen, dvs. enligt reglementet Utbildningsnämnden, dels varje rektor bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta innebär att huvudman respektive rektor systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till målen i skollagstiftningen (de nationella målen), samt utifrån det planera och utveckla utbildningen. Utbildningsnämnden respektive varje skola/enhet inom förvaltningen har väl fungerande rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket bekräftades vid Skolinspektionens senaste tillsyn. Utbildningsnämnden och -förvaltningen ska även följa kommunala mål, krav och riktlinjer. För att arbetet med att planera, följa upp och utveckla verksamheten ska bli en helhet, har Utbildningsnämnden och -förvaltningen vävt samman det systematiska kvalitetsarbetet med den kommunala ledningsprocessen i planering, uppföljning och rapportering. Den statliga styrningen ska dock vara en urskiljbar del enligt skollagens bestämmelser. Huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra

2018-10-03

Diarienummer

UN 2018/0370

författningar. Vidare ska huvudmannen utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. (SL 2 kap. 8-8a §§). Utbildningsnämnden har utsett nuvarande utbildningsdirektör till skolchef.

Av ovanstående beskrivning framgår bland annat att utbildningsdirektör/skolchef samt funktioner på utbildningskansliet endast har en stödjande roll i det systematiska kvalitetsarbetet, och kan inte besluta om mål för enheterna, så som det framgår av förslaget: "*Förvaltningarna tar fram mål för avdelningar eller enhet som benämns verksamhetsmål.*" (s. 4).

Vidare skulle förståelsen för och transparensen i styrningen inom Lunds kommun öka, ifall förslaget förtydligas gällande följande:

- I förslaget används begreppen *ledningsmodell*, *ledningsprocess* och *styrssystem*. Beskriv hur dessa delar av styrningen förhåller sig till varandra.
- Tydliggör skillnaden mellan målstyrning och kvalitetsstyrning. Enligt beskrivningen så innebär *kvalitetsstyrning* att följa basuppdraget (s. 4). Basuppdraget definieras enligt följande: "*Nämnders och styrelser basuppdrag regleras i lag, reglementen och förordning samt kommunala strategier, program, planer, policys och riktlinjer.*" (s. 3). Vidare definieras *målstyrning* som "*Styrning som är ambitionssatt uttrycks i mål. Målen ska förstärka kommunens arbete inom olika områden för att nå visionen.*" (s. 4). Begreppen tycks vara överlappande eftersom kommunala strategier, program, planer etc ofta innehåller mål i syfte att förstärka kommunens arbete inom ett visst område. Det behöver således tydliggöras vilka mål/styrdokument som hör till målstyrningen respektive kvalitetsstyrningen, vad som är syftet med att särskilja dessa och vad det i praktiken innebär.
- Beskriv ledningsprocessens delprocesser mer utförligt, t ex genom att kronologiskt ange återkommande aktiviteter och dokument av större vikt, som hör till respektive process.
- Beskriv mer utförligt hur styrande dokument ska tas fram, beslutas, genomföras, kommuniceras, följas upp och omprövas, vilket utlovas i förslaget (s. 2).
- Ange om, och i så fall hur, nämnder och förvaltningar ska beakta kommunfullmäktiges mål.

Avslutningsvis ser Utbildningsförvaltningen att det behöver säkerställas att figuren på sidan 6 omfattar alla de typer av

2018-10-03

Diarienummer

UN 2018/0370

styrdokument som respektive organ får besluta om. Exempelvis är det enligt figuren endast nämnder som beslutar om riktlinjer, samtidigt som det på sidan 5 anges att "kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer". Ett annat exempel är att det enligt figuren på sidan 6 endast är kommunstyrelse och nämnd/förvaltning som ska besluta om planer, men Kommunfullmäktige beslutar om Ekonomi- och verksamhetsplan.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att fastställa Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande över förslag till Program för styrning.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Mia Reuterborg
Utvecklingsledare

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsens arbetsutskott
Akten